

БОЖА ІСКРА

№ 1 (54) Січень 2017 року

ВИДАЄТЬСЯ ЗА БЛАГОСЛОВЕННЯМ БЛАЖЕННІШОГО ОНУФРІЯ,
МИТРОПОЛИТА КИЇВСЬКОГО І ВСІЄЇ УКРАЇНИ

РІЗДВО ХРИСТОВЕ

"Слава Богові на небі, і на землі мир, між людьми добра воля", - на землі складена ця пісня. Її початок на небі, звідки прийшов і мир, що його вона прославляє, звідкіль приходять і Христос - Володар цього миру. І як хочеться нашим віруючим серцям і нашим віруючим устам, особливо в день нинішнього свята, повторювати слова цієї ангельської пісні, що пролунала в небі після явлення ангелів пастухам. Ми на відправах у храмі часто повторюємо цю ангельську пісню, але особливо урочисто лунає вона сьогодні. Разом з ангелами ми співаємо славу Богові, славословимо,

урочисто величаємо Господа за його найбільшу любов, яку Він виявив до людей у народженні на землі Спасителя світу і за принесену Ним на землю радість. Протягом кількох століть давні народи, а інколи і обраний народ, грішили проти Бога ідолопоклонством. Глибоким сном була вкрита земля, коли прийшов Спаситель: замовкли земні уста, і не було кому прийти на зустріч народженому Творцеві світу. Тільки ангели дивувалися цій славній події, вони витали над вертепом, де народився Спаситель, і заспівали радісну пісню: "Слава Богові на небі, і на землі мир, між людьми

добра воля!" Не прокинулася однак земля і на ту урочисту пісню. Не відгукнулася, не поспішили сильні світу цього й народи землі поклонитися своєму Володареві, коли Він прийшов з небес, щоб примирити їх з Небом. Навіть пастухи, першими почувши цю пісню, не йдуть зараз віддати славу Богові: вони бачать ангелів, чують спів ангельських хорів, бачать незвичайно яскраву зорю, але з остраху не знають, що робити. Тільки заохочені ангелом, йдуть до вертепу і там поклоняються Новонародженому Спасителю.

Незабаром уже міне двадцять століть, відколи лунає ангельська пісня над світом. Христос Господь, Якого так довго

чекали людські покоління, прийшов на землю. Ніщо не могло зупинити здійснення Божої обітниці послати Спасителя світу. Коли "настала ж повнота часу, Бог послав Свого Сина", щоб "кожен, хто вірує в Нього, мав життя вічне". Віруюче серце ніколи не забуде про глибину і страх тих страждань, які за нас, за наші радості, за наше вічне щастя витерпів на землі Господь Ісус Христос. Така безмежна була любов Небесного Отця і Його Божественного Сина до віруючих людей.

Бо що ж являв собою світ до явлення Христа? На яких основах він будував своє життя? Людина була тоді в непримиренній боротьбі з Богом і з собою, і ця боротьба позначалася на всьому людському житті того часу. Нелюдяність, глибоке зіпсуття моральне були головними ознаками, котрими проявляло себе ідолопоклонство на всіх ступенях його розвитку.

В язичників не було ясної віри в безсмертя душі, тому вони шукали втіх на землі. Не знаючи про нагороду за гробом, вони робили тільки те, що їм приносило користь і славу, тому далекими для них були почуття милосердя до ближніх. Навпаки, "найбільші приниження підкорених людей звеличували честь тих, у кого була сила. Не знаючи віри в життя вічне, язичники віддавалися нечистоті.

Закінчення
на 2-й сторінці.

РІЗДВО ХРИСТОВЕ

Закінчення.
Початок на 1-й сторінці.

Той вважався щасливим, хто міг догодити своїм плотським бажанням.

Але коли пов'яв з неба на землю дух благодаті й істини, коли явився на землі Спаситель, тоді загорілося полум'я праведного життя, і оновилося лице землі. Ми тепер співаємо славу Богові на небі, бо у втіленні Сина Божого відкривається вся глибина премудрості Божої, бо тільки вона й могла знайти засіб для примирення людей з Богом. Адже гріх є провина; кожна провина має нести за собою покарання - такий закон природи. Якби ми самі несли покарання за свої гріхи, то всі ми мали б загинути для вічного життя. Ні ангели, ні найславніші праведники не могли взяти на себе гріхи всіх людей. Їх узав на Себе Син Божий, і тільки Він міг спокутувати їх Своєю хресною смертю, і в ім'я спокутної жертви Він Один може подавати прощення всім, хто кається.

Ангели у різдвяну ніч співали "На землі мир", Спаситель сказав перед Своїми стражданнями, звертаючись до апостолів і до людей всіх поколінь: "Мир зоставляю вам, мир Мій даю вам". Господь приніс на землю закон братерства, взаємного служіння один одному, мирного співжиття.

Христос залишив на землі і другий мир - мир внутрішній, мир духу, який є благодатним плодом Духа Божого, Котрий живе в християнстві. Про цей мир Господь говорив апостолам, ставши посеред них, після Свого воскресіння: "Мир вам". Цими словами, з побажанням внутрішнього миру душі, Свята Церква

багаторазово вітає нас, віруючих на щоденних відправах. Це - мир з Богом, мир з людьми, мир із своєю совістю, коли ми спокійно можемо дивитися на Небо і з таким чистим сумлінням ставитися до людей. Такого миру повинен шукати кожен з нас, і якщо знайдемо його, це буде великим щастям для нашої душі.

А тепер перенесімося думками на широкий простір людського життя і поглянемо на різні його сторони, щоб дізнатися, як мир, принесений Господом, проймає наше життя своїм благодатним промінням. "Світло в темряві світить, і темрява не огорнула його". Буває, що хмари закривають перед нами сонце, але при цьому ми не говоримо, що вже кіч, коли не бачимо сонця. Ні, день і без сонця є день, і як час праці, він вищий, ніж найясніша ніч. Ми, християни, як говорить апостол Павло, - "діти світла". День наш почався тоді, коли з'явилася надія, що "правда з землі постане, а справедливість з небес приникне", коли народився "Сонце правди, Христос Бог наш". З цього часу сонце Божественної істини світить нам і буде світити завжди. Ніякі хмари не можуть закрити цього світла, його проміння проходить через будь-яку пільму, а його благотворна дія виявляється кожної хвилини нашого життя.

Ангели співали ще: "між людьми добра воля". Вони прославляли Христа за те, що Він Своім народженням на землі виявляє Свою любов до людей, надихає нас, християн, взаємною братньою любов'ю, насаджує добру волю серед віруючих людей. Спаситель сказав про любов, що вона є першим і основним обов'язком,

ІКОНА БОЖОЇ МАТЕРІ "БЛАГОДАТНА"

Є такий жанр у мистецтві - домашня ікона. Вона ж - народна, неканонічна. Такі ікони колись робилися для себе, для дому, для своїх близьких. Їх писали так, як підказувало серце. Одним із майстрів, що передають душевність і теплоту ікон у своїй творчості, є український художник Олександр Охупкін. Він є автором цієї ікони.

основним законом Його Божественного вчення. Він сказав і про вершини цієї любові: "Ніхто більшої любові не має над ту, як хто свою душу покладе за друзів своїх". Христос явив також найбільший зразок любові, наслідувати який Він наказує: "Будьте довершені, як довершений Отець ваш Небесний". Якби серед віруючих людей була "добра воля", якби серце наше було спрямоване на вчинки добра і турботу не тільки про себе, але й про нашого ближнього, коли ми зрозуміємо, що діла любові - це найдорожче надбання, що піде з нами у вічність, ми будемо щасливі, і щастя земне перейде у вічне.

Прославляймо ж

безперестанно Господа Бога за Його небесні й земні дари і стараймося, щоб мир Божий жив у нас, а добра воля і взаємна любов були супутниками на наших життєвих шляхах! "Задля нас, довготерпеливий Спасе, покладений був Ти в ясла з волі Своєї, як немовля, а пастухи з ангелами заспівали Тобі, виголошуючи: Слава й хвала Христу Богові нашому, що народився на землі і підніс до неба істоту людську". Амінь.

СВЯТИТЕЛЬ МИКОЛА ЧУДОТВОРЕЦЬ

"Чудотворець великий, помічник швидкий і заступник до Бога неабиякий Святитель Христовий Микола" глибоко шанується всім християнським світом і навіть мусульманами.

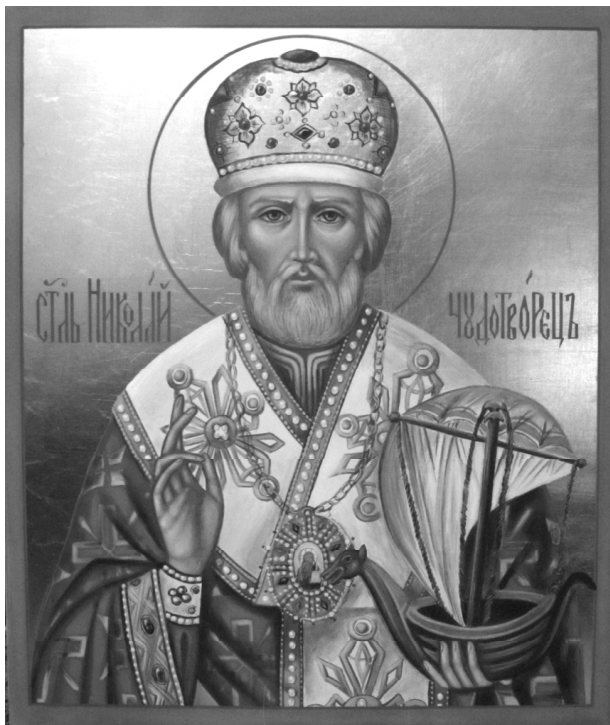
Святитель Микола народився близько 280 року в місті Патари, на південно-західному узбережжі Малої Азії. З дитинства благодать Божа супроводила його. У грудному віці начал він скоромне життя: куштував молоко матері по середах і п'ятницях тільки після вечірніх молитов.

Отрок Микола зростав в осяганні віри православної, цнотливості, церковній і домашній молитві, читанні і вивченні слова Божа. Бачачи його благочестя, дядько його єпископ Патарський Микола поставив юнака читцем, а з часом звів у сан пресвітера.

Після смерті батьків майбутній угодник Божий щедро роздавав маєток тим, які потребували, намагаючись завжди благодіяти таємно. Так, одному батьку сімейства, який зубожів, він таємно підкинув золото, необхідне для заміжжя трьох дочок, і тим врятував їх від гріхопадіння. Під час паломництва святого Миколая в Єрусалим вибухнула передбачена їм сильна буря, і ті, хто пливли на кораблі у відчай благаючи угодника Божа допомогти їм; після його молитов буря вщухла, а корабельник, який впав зі щогли і розбився на смерть, встав неушкодженим.

Уклонившись Святим місцям, майбутній Святитель хотів віддалитися в пустелю, але Господь призвав його повернутися на батьківщину і служити людям у миру. Унікаючи людської слави, святий Миколай вирушив не в рідне місто, а в митрополію Лікійської області - місто Міри. У той час помер архієпископ Мирлікійський Іоанн і єпископи Лікійської області зібралися в місті Міри для обрання нового архієпископа. Господь дивовижним чином вказав їм на Свого обранця - пресвітера Миколу.

У єпископському сані Святитель Микола залишився як і раніше покірним,

лагідним, милосердним, носив простий одяг, їжу споживав скоромну, і ту один раз на день, увечері. Двері будинку Святителя були відкриті для віх тих, хто потребував. Надаючи людям допомогу і в їх життєвих потребах, Святитель понад усе піклувався про зцілення гріховних виразок.

Під час гоніння на Церкву Христову при імператорові Діоклетіані (281-305) Святитель Микола був ув'язнений за сповідання віри в темниці.

Переносючи страждання, голод і спрагу, Святитель невпинно зміцнював у своїх сусідів по камері віру, живив їх словом Божим і стверджував в сповіданні Христовому. Коли імператор Костянтин Великий (324-357) дарував Церкві свободу і мир, Святитель Микола повернувся до своєї пастви і продовжував лагідно і мудро правити нею. Просвітлюючи язичників світлом Христової віри, він руйнував ідольські капища - житла бісів і молитвою виганяв з них нечистих духів.

У 325 році на Першому Вселенському Соборі в місті Нікеї Святитель Микола разом з іншими святими отцями затвердив догмати

православної віри і засудив ересь Арія, який вчив, що Ісус Христос не Бог, але має тваринне походження. Чуючи блюзнірські розмови Арія, Святитель Микола, за переказами, ударив його по щоці, за що святі отці позбавили його єпископського омофора і взяли під варту, але Господь у баченні явив їм його безгрішність: багато учасників Собору побачили з одного боку від нього Господа з Євангелієм, а з іншого - Богородицю з омофором. Пізнавши, що Богові угодна відвага Святителя, йому віддали честь і повернули знаки єпископського сану. Повернувшись до свого словесного стада, Святитель Микола проповідував істинне вчення Церкви, спростовував ересь, викриваючи єретиків і відганяючи їх від стада Христова - "и житие его было ясно, и слово его солюю премудрости растворено".

Ще за життя Святителя Бог явив через Свого угодника багато Своїх милостей. Так, під час тяжкого голоду Святитель явився уві сні одному італійському купцеві і повелів йому привезти у Міри пшеницю, в заставу вклавши йому в руки три золоті монети. Коли на

узбережжя Лікійської області висадилося військо, що пливе у Фрігію, і воїни почали утискати місцевих жителів, Святитель поспішив туди і переконав воевод заборонити своїм людям творити грабжі і насильство.

Під час відсутності Святителя Миколи градоначальник міста Міри засудив на смерть трьох невинних чоловіків. Святитель поспішив у місто, зупинив руку ката, викрив градоначальника і змусив його сповідувати свій гріх. Присутніх при цьому трьох воевод незабаром чекала подібна доля: їх обмовили перед імператором. У ніч перед стратою засуджені стали зі сльозами молитися: "Божий угодник Николай, избавивший трех мужей от неправедной смерти, призри ныне и на нас... и избави нас, неповинных, от смерти!"

Бог послав їм на допомогу Свого угодника: в ту ж ніч цареві з'явився Святитель Микола і сказав: "Швидше встань і випусти з темниці трьох воевод, бо вони безвинно обмовлені... Якщо не послушаєш мене і не відпустиш їх, я покараю тебе і ти загинеш". Імператор Костянтин звільнив воевод, повелівши їм піти і подякувати Святителя Миколу, приклавши від себе цінне церковне начиння в дар Мирській церкви.

Народ любив свого архієпископа.

Святитель Микола мирно відійшов до Господа близько 345-351 року. Відтоді цей великий угодник Божий багато разів виручав з біди подорожуючих на морі і на суші, виводив страждених з полону і ув'язнення, зціляв тих, які нездужали, годував тих, які голодували, допомагав в трудах праведних і не залишав без розради усіх, хто звертався до нього.

Нетлінні моці святителя Миколи, що опочивають в італійському місті Барі, донині виділяють цілюще миро, що зціляє душевні і тілесні хвороби.

Пам'ять Святителя Миколи вшановується 6/19 грудня і 9/22 травня.

ЦЕРКОВНИЙ РІК

Господь Бог у надприродному раю Церкви посадив чудесне дерево, вічно живе й зелене, яке дарує нам щедрі плоди на вічне життя. Тим деревом є наш церковний рік. Він нагадує величну панораму, на якій яскравими барвами змальована історія відкуплення людського роду. Споглядаючи її, маємо нагоду замислитись і наново пережити світлі таємниці з життя Ісуса Христа і Пресвятої Богоматері. Тут постають перед нами героїчні подвиги й чесноти багатьох святих, мучеників і праведних душ. Тут ми переживаємо дні духовної радості й піднесення, а також дні святого смутку, посту, плату за гріхи й покути.

У церковному році замикається церковний календар, який дещо збігається, а дещо різниться від громадянського календарного року. Церковний рік нашої Української Православної Церкви не починається водночас із цивільним роком, себто першого січня, а Церковним Новим Роком, що починається першого вересня. Наш церковно-літургійний рік триває від першого вересня до 31 серпня. Отці Першого Вселенського Собору в Нікеї 325 року визначили день першого вересня як початок Нового Церковного Року. Ця дата лишилась у Нашій Церкві і до сьогодні.

Наша Церква в цей день згадує важливу подію з життя Ісуса Христа. Він прийшов до синагоги у Назареті і прочитав слова пророка Ісаїї: "Господній Дух на Мені, бо він Мене помазав... оповістити рік Господній сприялий".

Церковний рік складений так, що в центрі його перебуває наш Божественний Спаситель, Пречиста Діва Марія, яка в справі відкуплення займає перше місце по Христі, стоїть найближче до Нього. Довкола особи Христа Господа і Його Пресвятої Матері ми бачимо велич прославленої Церкви, тобто всіх святих Старого й Нового Завіту.

Свята Церква, як добра мати, пам'ятає про своїх дітей, що відійшли до вічності, а також тих, які з волі Божої спокутують свої гріхи в чистилищі. Тому вона визначила особні дні, що їх назвали поминальними, на моїння і відправи за померлих, а також відводить у церковному році певні часи на свої духовні подвиги, молитви, пости й покути. Отже, наш церковний рік це могутній гімн честі й слави Богові, він ніби та барвиста веселка, що з'єднує землю з небом, а нас самих просвічує, очищає, освячує і підносить до Бога. Свята і празники нашого церковного року,

на думку Церкви, не мають бути для нас лише звичайними споминами історичних подій. Ми маємо їх щоразу знов і знов пережити у нашому серці, тобто, по-суті, безпосередньо брати в них участь, немовби бути живими свідками й учасниками тих подій, що їх святкуємо. Ісус Христос не є мертвою особою, що колись жила, діяла і перейшла до історії. Ісус Христос вічно живий і діяльний. Він і сьогодні навчає нас і нагадує нам, освячує нас і прощає нам, за нас жертвується, нас спасає.

"Ісус Христос, - каже св. Апостол Павло, - учора й сьогодні, той самий навіки".

Церковний рік для нас не лише животворне джерело любові до Ісуса Христа, але й джерело глибокого культу Його Пресвятої Матері. Ісус і Марія невіддільні одне від одного, і тому не можна любити Христа і не любити Пречистої Діви Марії. "Хто почитає Христа, - каже св. Єпіфан Кіпрський, - почитає також Марію: хто не почитає Дарії, не почитає Христа". В одній грецькій пісні співається: "Тих, що не цілують Твою Святу ікону, Богородице Діво, уважай за безбожників і передай їх пекельному вогню". А наш київський митрополит Георгій (1069-1072) у своїх "Заповідях" каже: "Хто не молиться з довірою до Св. Богородиці, хай буде проклятий".

Велику частину церковного календаря відведено пам'яті усіляких Святих. Своім життям Святі переконливо засвідчують, що вони освятились тому, що наслідували приклад Ісуса Христа і Його Пресвятої Матері, жили за наукою, повіданою у св. Євангелії. Святі власним прикладом вчать нас, що святість доступна для людей усіх часів і усіх станів. Треба лише так любити Бога, як любили вони, і так у всьому хотіти Богові подобатись і виконувати його волю, як це робили вони. Релігійні празники, свята завжди багато важливі в житті народів, даруючи людям втіху, світлу радість. Усі свята церковного року поділяються на дві великі групи: на свята рухомих і нерухомих.

Два великі празники займають особливо почесне місце в нашому церковному році: це празник Христового Різдва і празник Христового Воскресіння, або Пасхи. Бо Христове Різдво - то початок, а Пасха - завершення відкуплення людського роду. І саме з цими двома празниками тісно пов'язуються певні свята, неділі та освячені часи.

У церковному році є свята, що припадають на різні числа року. Це пояснюється тим, що вони залежать від празника Пасхи, який не

має сталої дати. Такі свята, що не мають сталої дати, називаємо рухомими.

Є свята, які щороку відзначаються в один і той самий день. Такі свята називаємо нерухомими. Як празник Пасхи є осередком свят рухомих, так і празник Христового Різдва є осередком свят нерухомих, хоча не всі нерухоми свята є залежні від цього празника. Ряд свят, що залежать від Христового Різдва, творять різдвяний круг.

Празник Христового Воскресіння, що належить до найбільших празників у році, характерний надзвичайним і довгим приготуванням, а також тривалим святкуванням його попризденства, що є наче продовженням празника Пасхи. Великодній цикл починається неділею Митаря і Фарисея за 10 тижнів перед Пасхою, а завершується через 8 тижнів після Пасхи неділею Всіх Святих. Він ділиться на час передпасхальний і час пасхальний.

Час передпасхальний - це чотири неділі перед, постом: неділя Митаря і Фарисея, Блудного Сина, М'ясопусна й Сиропусна; Великий Піст, або Чотиридесятниця - від неділі Сиропусної до неділі Квітної, та вкінці Страсний Тиждень, що його звичайно зачисляють до Великого Посту.

Час пасхальний триває 8 тижнів. Вони йдуть у такому порядку: Неділя Хомина, Мироносиць, Розслабленого, Самарянки, Сліпородженого, неділя свв. Отців, неділя П'ятидесятниці, або Зішестя Св. Духа, і неділя Всіх Святих.

Після празника Пасхи слідує дванадцять празників Господніх і Богородичних, які називаються дунадесятьми. Одні з них рухоми, інші - нерухоми.

Нерухомих празників дев'ять: Різдво Пресвятої Богородиці - 8 вересня, Воздвиження Чесного і Животворящого Хреста Господнього - 14 вересня, Введення в храм Пресвятої Богородиці - 21 листопада, Різдво Христове - 25 грудня, Хрещення Господнє, або Богоявлення - 6 січня, Стрітення Господнє - 2 лютого, Благовіщення Пресвятої Богородиці - 25 березня, Преображення Господнє - 6 серпня, Успіня Божої Матері - 15 серпня (старий стиль).

Рухомих празників три: Вхід Господа до Єрусалиму, Вознесіння Господнє, Зішестя Святого Духа на апостолів, або Трійця.

Просимо читачів газети помолитись про здоров'я рабів Божих Юлії, Марини, Сергія, Олени, Арсенія, Ангеліни, Ксенії, Анатолія, Віктора, Людмили, Вікторії, Ольги, Миколая, благодійників Едуарда і Тетяни.

БОЖА ІСКРА
ПРАВОСЛАВНЕ ВИДАННЯ СВЯТО-МИКОЛАЇВСЬКОЇ ЦЕРКВИ
Газета видається з квітня 2003 року.
РЕДАКТОР - протоієрей Володимир (СОШИН).
АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: 27321, Кіровоградська обл.,
Олександрівський район, с. Бірки,
Свято-Миколаївська церква.
ТЕЛЕФОН РЕДАКЦІЇ: (067)49-30-955.
E-mail: bozhaiskra@yandex.ru. Наш сайт: http://bozha-iskra.at.ua
Свідоцтво про реєстрацію КГ № 0317-У
від 25.03.2003 року.
Видання розповсюджується безкоштовно.
Газету видруковано в друкарні РВО
«Олександрівщина» (смт Олександрівка).
Зам. . Тираж - 500 прим.

Редакція уклінно просить читачів з повагою ставитися до православної газети і не використовувати її у господарських цілях. Читайте нашу газету і давайте читати іншим!